

Forsan kaupungin kaavoitusalueen ekologiset vyöhykkeet ovat rikkoonia ja pitämällä maaseimen ekologisen vyöhykkeen luonnonmuutoksen vaikutukset ottaen huomioon, kaavoitusalueella on erittäin tarvetta. Forsan ekologisen vyöhykkeen luonnonmuutoksen vaikutukset ottaen huomioon, kaavoitusalueella on erittäin tarvetta. Forsan ekologisen vyöhykkeen luonnonmuutoksen vaikutukset ottaen huomioon, kaavoitusalueella on erittäin tarvetta.

Harjun ekologinen vyöhyke ja yhteys moniluontopuiston puuston kautta

- Ekologinen vyöhyke muodostuu luonnon moniluontopuiston kannalta arvokkaista alueista (vähäpuoleista) ja niitä yhdistävistä pidemmällä tai lyhyemmällä aikavälillä moniluonnotuotteen luonnonmuutoksen alueista.
- Ydinalueet muodostavat yhdessä ekologisesti keskeisen riittävän kokoinen laajamman ydinalueen, joka vahvistuu voimakkaimmalla kullella ja monimuutospuiston laajentuminen on mahdollista.
- Luonnonmuutoksen alueilla on mahdollista luoda uusia elinympäristöjä, esimerkiksi luonnonmukaisesti kaikkialla perinteisesti olosuhteet (maaperä, maaston muoto, pienaukot, kutsuolosuhteet) luonnonmuutoksen alueilla.
- Myös historiallinen puuston on muodostettu luonnonmuutoksen alueilla, josta on osia (esim. puita) ja sallittava alueita lahoppuusta (esim. maapuita valtimonalla).
- Tavoitteena kaikille alueilla on hoitavarsien jatkuva ylläpidon ja kehittäminen ja kasvattaminen. Käynnissä oleva tutkimus alueilla on suunniteltu ja kehitetty avoimen alueiden täydentämistä siten, että ekologinen vyöhyke vahvistuu.

☐ Miltei avoin alue, jota täydennetään määrätietoilla istutuksilla puustoiseksi latvuspeittävydeltään riittäväksi, jatkuvaksi ekologiseksi yhteydeksi.

Alue, jolla ekologinen vyöhytäänä jätettävissä jatkuvaksi kokonaisuudeksi.
 Alue on usein ollut vanhaa puisto- tai leikkipuuta. Alueella suositetaan monimuotoista leikkipuustoa ja muuta kasvivyöhykettä ottaen huomioon paikalliset pienimuotoiset olosuhteet: maaston muoto, kasvustoosuus jne.
 Alueella suositetaan paikallisia luonnonkasveja.
 Jos maaston on rakennettu kalliisesta kalliisesta, alueelle palautetaan luonnonkasvia hulevesien viivyyksialueita esim. painanteen.
 Kävelyste suojat ja rakennetut lähteet palautetaan luonnonmukaisiksi huomioiden puron mikroilmaston ja kasvillisuuden. Jos alueella on jo olemassa jo olemassa olevia joita.
 Kaupunkirakenteen sisällä puistojen on muodostettava luonnonmukaisia osia (esim. nittijä) ja sallittava alueella lahoapuuja (esim. maapuita sallittavalla).

Ekologiset yhteydet kansallisen kaupunkipuiston ulkopuolella

- Kansallisen kaupunkipuiston ulkopuolella tulee tarkastella avointen alueiden täydentämistä tarkemmin siten, että ekologinen yhteys jatkuu.

Kiimassuon ja Rytökallion suojavihervyöhyke

- Suojaviheralueen metsiä hoidetaan jatkuvan kasvatuksen periaatteella hillivarastojen kasvattamiseksi. Luonnon monimuotoisuutta kehitetään. Avoimia alueita täydennetään puustutuksin.

 Avoin alue, jota täydennetään istutuksilla osaksi ekologisia yhteyksiä kaupunkipuiston ulkopuolella

 Yksityisellä maalla oleva ekologinen yhteys, joka täydentää tällaisella hetkellä ekologista vyöhykettä

Monimuotoinen peltoluonto

- Pellonpientareilla, pellojen reunilla ja niittyalueilla säilytetään monimuotoinen kasvillisuus. Huomiota tulee kiinnittää erityisen aikaisin keväällä kukkivien kasvien säilyttämiseen niittyalueiden reunalla ja pientareilla.
- Alueella on käytettävä paikallista lajistoa ja rakennettava elinympäristöjä, jotka tukevat uhanalaisia tai harvanevia lajistoja.

Ekologista vyöhykettä täydentävät kaavoitetut tontit

- Tonttien kasvillisuuden on tuettava ekologista vyöhykettä ja -käytäviä.
- Hulevesirakenteet on toteutettava paaosin kasvillisuuspinnoituksina.
- Rakennetuilla alueella maksimoidaan kasvipeitteiset ja läpäisevät pinnat.
- Rakentamistapaohjeissa on huomioitava kasvillisuuden rooli.

Avovesialueet, joiden tilaan kiinnitetään huomiota

Suunnittelu ja hoidon tavoitteena on vesistön tilan ja vesieläöstön monipuolisuuden parantaminen.

Avoimia vesialueita täydentävät lampareet, kosteikot ja tulvialustasaateet toimivat luonnon monimuotoisuuden keskeyttämättä isäntien kasvillisuutta ja yhteisöeläistön elämää. Luonnonmukaisissa lammissa kasvaa runsaasti ruohoa ja heinää.

Puurot ja joitakin säilyttäviä vesipinnallaan avoimia ja reuna-alueiden kasvillisuudelta luonnonmukaisia, riittävän teineä ja vesipitäviä varjostavia.

Puurot ja joitakin säilyttäviä maasto- ja ranta-alueita, joissa riittävän leveä, luonnonmukaiset ojat, lampareet ja puurot, suunnitellaan tukemaan ekologista käytävää, paikallista ekologiaa yhteyksiä ja nautintyösköä osia.

On tärkeää käyttää paikallisia lajistoja ja rakentaa elinympäristöjä, jotka tukevat uhanalaisia tai häyneviä lajistoja.

Sadevesivaraustot, tulva-alueet, ojat, vesistön reuna-alueet

- Vesistöjen reuna-alueilla yhdistetään myös harjun ekologisia ydinalueita toisiinsa.
- Oleeilla on tunnistaa paikalliset erityispiirteet, jotta aina ei käytettäisi samoja vakiokeksilöitä, vaan paikkaan räätälöityä kasvilajivalikoimaa.
- Vesialueiden viitokset toteutetaan ensisijaisesti silloilla.

Suo, kosteikkoalueet

- Tarvittaessa suolaalien /kosteikkoalueen kehittymistä tuetaan istutuksin.
- Oieellista on tunnistaa paikalliset erityispiirteet, jotta aina ei käytettäisi samoja vakioakselivastoja, vaan paikallisen maatalouden kasvi- ja eläimistöä vastaavien kasvi- ja eläimistövalintojen avulla.
- Vesi- ja eläimistövalintoja toteutetaan ensisijaisesti silloilla.
- Suot toimivat hulevesivaroistina, jos maaston muotoja tai hulevesiosuhteita on muutettu itien, että hulevesi ohjautuu muualle, palautetaan hulevesijärjestelmä mahdollisimman luonnontutaiseksi.

Tärkeät ojat, jotka jatkavat suoalueen mikroiilmastoa

- Ojat ja ojien varren kasvillisuus tulee säilyttää.

☐ Pienipiirteinen maisema-alue, joka muodostaa erityisen arvokkaan mikroilman

- Alueen paikalliset pienpiirteiset osat tunnistetaan ja tämän jälkeen tehdään osa-alueiden kehityssuunnitelmat tavoitteena ekologisen kestävyys ja monimuotoisuuden kasvattaminen.

Pienipiirteinen maisema alue - Suoalue ja sitä ympäröivä ekosysteemi, joka on määritelty maaston, maaperän, huleveden kulun ja ojen mukaan.

- Suoalueille on tarvittaessa määriteltävä tarkentavin selvityksin riittävän laajat vesi-, kosteus- ja ilmapolosuhteet, ekosysteemin turvaava vaikutusalue. Olosuhteet on palautettava tarkentavien suunnitelmien mukaisesti.

Kallioleat

- Alueen ominaisuuksia ovat kuivuus, maaperän/ humuskerroksen ohuus.
- Alueella saattaa olla kalliokeitoja, joilla on erityinen kasvillisuus ja eläöstajisto.
- Kallioleikien ympäröintään liittyy usein jyrkkiä vaikeakulkuisia rinteitä, joita huolevsi kulkeutuu nopeasti.
- Lakasaleilla ja niinhin liittäen rinnealueille ei tule mennä lainkaan koneilla, koska kasvillisuuden uudistuminen on erittäin hidasta.
- Lakasaleilla ja jyrkät rinteet tulee säilyttää luonnomunkaisina.
- Jos alueella ohjataan kulkua, se tulee selvästi osoittaa poluille ja rajata maaston kulminen.

 Joki meanderoi oja/ muodostettava oja

- Vieraslajien poistamiseen rannoilta tai vedestä on kiinnitettävä huomiota.
- Toteutus- ja hoitosuunnitelmat tulee tehdä minimoiden maaperästä vapautuvien ravinteiden määrää.
- Vesialueiden ylitykset toteutetaan ensisijaisesti silloilla.

1. Luonnollisesti meandroiva joki
- Joelle sallitaan meanderointi
- Alueen kasvillisuudesta ja eliöstöstä on tehtävä tarkemmat kasvillisuus- ja eliöstöselvitykset, jotta suunnittelussa voidaan ottaa riittävässä määrin huomioon luonnon monimuotoisuus ja sen liikkuminen.

2. Osin luonnonomakainen, osin oikaistu oja
 • Varsinkin ojan oikaistussa osissa on kiinnitettävä huomiota huleveden viivytymiseen tai ravinteiden lakkaantumiseen.

3. Muodostettava/palautettava oja
 • Puistoalueiden kallistuksissa ja maaston muotoilussa tulee ottaa huomioon hulevesien viivytys
 • Ojien ympärille on muodostettava riittävät laajat suojavyöhykkeet, jotka turvaavat monimuotoisen ekosysteemin syntyminen ja säilymisen; tarvittaessa istutetaan paikallisia

4. Rakennetut puot tulee muuttaa luonnonmukaisiksi

- Purojen varsilta on jätettävä riittävän laajat luonnonmukaiset suojavyöhykkeet.
- Purojen alueelle ja suojavyöhykkeelle on tehtävä tarkemmat kasvillisuus- ja eläöstöselvitykset, jotta suunnittelussa voidaan ottaa riittävästi määrin huomioon luonnon monimuotoisuus ja sen lisääminen.

Tuleva/ Oleva silta tai pato

- Uomien ylitykset tehdään silloilla, jotka eivät estä veden kulkua. Silta muodostaa mahdollisimman vähäisen näkymäesteen pitkin uomaa.

Kosteikkojen saaret

- Kosteikkojen sisällä on saarimaisia muodostelmia, joiden kasvillisuus poikkeaa muusta kosteikkoalueesta. Saaren kasvillisuus tulee säilyttää luonnonomukaisena. Alueelle annetaan muodostelmien

Erityisen arvokkaita alueet - esim. lehtimetsiä

- Forssan alueen lehdet on pääosin hävitty.
- Jämsällä olevat lehtipuualueet ovat erityisen tärkeitä luonnon monimuotoisuutta tukevia alueita.
- Niissä on mahdollista metsänsiirto laajalla suunnalla, jota lehtoja palautetaan kausipuiden puistojen alueilla ja metsissä. Varsinkin entisillä peltoalueilla olevat puustalueet on ensisijaisesti palautettava lehtialueiksi.

 Hillivarastoja turvaavat metsäalueet
- Kaupungin hillivarastojen turvaamisen kannalta erityisen tärkeitä, yli 70-vuotiaat metsät.

Paisterinne

- Erityisen ekosysteemin muodostavat paisterinteet.
- Alueiden suunnitelmissa ja hoidossa on tunnistettava paisterinteet kasvi- ja eläölajisto sekä huomioitava luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen ja kehittymiseen liittyvät tarpeet.
- Suunnitella ja kukaan arvioitava omissa suunnitelmissa ja hoidossa alueilla.

Ylispuiden poistot eivät ole sallittuja, kasvillisuuden kannalta erityisen tärkeä alue

- Alue sisältää myös paisterinteitä.

Kivikautinen asutus

- Alueen hoito tulee tehdä Salmistonmäeltä saatavien periaattein. Hoidolla tuetaan vaikutelmaa ihmisen ikaikaisesta vaikutuksesta ympäristöön.

Kaupungin mailla olevat luonnonsuojelualueet tai ehdotetut suojelualueet

- Aluetta on hoidettava suojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan.
- Jos hoito- ja käyttösuunnitelmaa ei ole, sellainen on tehtävä ennen kuin alueen olosuhteisiin puututaan.

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

— Kansallisen kaupunkipulston raja

 Ekologisen vyöhykkeen jatkumissuunta

 Kehitettävä ekologinen yhteys

Pohjaveden suojelualue

Historialliset puistot

- Alueella on tehtävä hoito- ja käyttösuunnitelma, jolla varmistetaan alueen tilarakenteen palauttaminen, laatuselvityksyyden säilyminen ja lisääntyminen, matalan ja korkean kasvillisuuden ja alkuperäisten tilallisten ajatusten ja näkemien syntyminen.

- Vanhan puuston rosoiset rungot ovat olleellisen osuutta luonnon monimuotoisuutta ja lepakoiden elinpiiriä. Rungot tulee säilyttää mahdollisimman pitkään puistoissa. Kasvillisuuden uusiminen tehdään siten, että uutta puustoa pystytään istuttamaan ja uurtelais runkoja voidaan säilyttää.

☐ **Historiallisten puistojen jatkumo**

